

Gemeenteraad Arnhem

AANGENOMEN *JK*

Bij elkaar op	9 november 2022
Bij de bespreking van	Vaststellen van de Begroting 2023
Wijzigingsvoorstel van	Muriel Simonis - GroenLinks Floor Hogenhout - Partij voor de Dieren Marjan van Munster - PvdA
Titel van het wijzigingsvoorstel	Elk Arnhems kind een schoolmoestuin
Nummer Zaaknummer	22A53 692709

De volgende raadsleden stellen de volgende verandering voor:

Aan deze tekst uit het voorstel

Pagina 115 na het kopje Natuurcentrum Arnhem, onder de zin 'Dit aantal is groeiende.'

Een nieuwe alinea's toe te voegen met deze tekst:

"Elk Arnhems kind een schoolmoestuin

In Arnhem vinden wij het belangrijk dat ieder kind in Arnhem begrijpt dat we onlosmakelijk onderdeel zijn van de natuur en dat ons voedsel daaruit voortkomt. Dat ieder kind in Arnhem begrijpt dat veel uitdagingen van de huidige en toekomstige generaties, zoals klimaatverandering, schaarste aan grondstoffen en andere natuur en milieu uitdagingen, maar ook zaken als sociale ongelijkheid, ongelijke kansen voor kinderen, ongezonde voeding en levensstijlen hen direct kan raken. En dat het daarom nog belangrijker is dat ieder kind in Arnhem op die uitdagingen en veranderingen wordt voorbereid en een gelijke kans krijgt in de ontwikkeling naar burgerschap waarin maatschappelijke betrokkenheid en duurzaamheid centraal staan.

Om die reden starten we in Arnhem in 2023 met een programma gericht op schoolmoestuinen. Schoolmoestuinen is een effectieve, bij de tijds en efficiënte manier om kinderen de inzichten en kennis te geven die nodig zijn om de relatie tussen systemen te begrijpen en hun rol (als toekomstig volwassen burger) in een duurzamere wereld te omarmen. Het draagt daarnaast bij aan een gezondere levensstijl op vroege leeftijd en meer gelijke kansen voor onze kinderen. Niet ieder kind in Arnhem heeft op dit moment helaas de kans om te genieten van onze mooie (stads)natuur, te wroeten in de aarde of zelf eten klaar te maken. De kans om in de open lucht belangrijke lessen te leren en beter nog: zelf te ervaren. Die kans willen wij deze kinderen bieden. Hierbij zijn kwetsbare kinderen en wijken een extra aandachtspunt en ondersteunend zoals bij de

aanpak in Arnhem Oost. Dit sluit aan bij de wens vanuit scholen om meer te investeren in natuureducatie. Scholen en schoolbesturen geven aan hier behoefte aan te hebben vooral met de steun vanuit de gemeente. De scholen en schoolbesturen hebben een leidende rol vanuit hun behoefte. Het programma wordt vormgegeven met de scholen en schoolbesturen en de partners in de stad.

Hiervoor in de Begroting 2023 vanuit de algemene reserve in de jaren 2023 350.000 en in 2024 een budget van 500.000 en 2025 ook 500.000 toe te voegen aan het hoofdstuk Onderwijs..”

Toelichting:

Waarom is schoolmoestuiniëren zo belangrijk?

1. *Schoolmoestuiniëren draagt bij aan de welzijn van kinderen*
2. *Schoolmoestuiniëren vergroot kansengelijkheid in het onderwijs*
3. *Er is een toenemende vraag naar schoolmoestuiniëren vanuit het onderwijs*
4. *De aanpak ontzorgt scholen*

Voorgesteld proces

- Het doel is om voor alle kinderen in Arnhem rond groep 6, of anders indien wenselijk een jaar lang een aanbod van schoolmoestuiniëren te organiseren. Dat kost echter veel tijd en een grote investering. Om die reden stellen de indieners voor om niet nu al te besluiten voor een structurele aanpak, met structurele budgetten. Maar het project te splitsen in twee fases:
- In de eerste fase (doorlooptijd 2023-2025) wordt met het programma gestart in samenspraak met de scholen en schoolbesturen een invulling te geven aan het schoolmoestuiniëren.
- In de tweede fase (doorlooptijd 2026 -...), indien de raad instemt met voortzetting, wordt een structureel programma ingericht met als doel om ieder Arnhemse kind een jaar lang te laten schoolmoestuiniëren.

Financiële toelichting

- Een investering van 350.000 in 2023 en vervolgens 500.000 euro per jaar voor de periode 2024 tot en met 2025 is gebaseerd op een inschatting van de noodzakelijke kosten die gemaakt moeten worden ter uitvoering van de eerste fase van het programma. Deze inschatting is gebaseerd op ervaringen uit andere steden die al decennia werken met een schoolmoestuiniëringprogramma. Echter blijkt ook bij deze steden, zijn er veel variabele die in de uitvoering te bepalen zijn waardoor een precieze begroting lastig is.

- Om even kort wat inzichten te delen. Bijvoorbeeld, Amsterdam heeft alles bij elkaar per kind €450 aan kosten. Aangezien Arnhem een kleine 2500 kinderen in de meest wenselijke leeftijd op school heeft zou dat ruim een miljoen aan kosten met zich mee brengen. Wij denken echter dat in Arnhem enkele posten minder zwaar zullen drukken op de begroting. Door samen te werken met partners die graag schoolmoestuinen op hun terrein willen faciliteren hebben we bijvoorbeeld de aanschaf van gronden niet. De eisen aan de kwaliteit van de gronden zijn namelijk hoog omdat ervan gegeten gaat worden. Daarnaast zal veel werk door vrijwilligers worden gedaan, recent zijn er nog groepen cursisten die de opleiding van de IVN natuur educatie hebben afgerond. Ook andere samenwerkingen met sociale partners kunnen de kosten drukken. Door de locaties te spreiden over de stad zijn er geringe tijd en vervoerskosten.
- De grootste kostenpost is personeel, namelijk bekwamen vakdocenten en een coördinator. Dit wordt aangevuld met opleiding en training. Daarnaast zijn incidentele realisatiekosten te verwachten voor het ontwikkelen van de locatie(s) en beheerskosten. Bij realisatiekosten kan gedacht worden aan het gebruiksklaar maken van huisvesting (energie, kookgelegenheid, sanitair); de moestuinen; aanschaf lesmateriaal, tuingereedschap en grondstoffen. Mogelijke overige kosten zijn te bedenken zoals organisatie van vervoer. Omdat in de opstartfase het eerste jaar, de kosten zoals personeel minder zullen zijn, is in 2023, 350.000 begroot. De daaropvolgende twee jaar, is er voor 2024 500.000 en 2025 ook 500.000 begroot.

Inschatting van de verdeling kosten x1000:

Personeel, training en opleiding	350
Beheer (groen en onderhoud)	50
Realisatie kosten	80
Overige	20

Muriel Simonis - GroenLinks
 Floor Hogenhout - Partij voor de Dieren
 Marjan van Munster - PvdA

Amendement "Elk Arnhems kind een schoolmoestuin" (22A53)

GROENLINKS
ARNHEM

Coenders

Simonis

Prinsen

De Boef

Dayioğlu

Quint

Noomen

Wiggers

Volt

Scholten

Neutkens

D66
arnhem

Loor

Kemperman

Brandts

Heemskerk

Zwijnepoel

Visser

Aït Chrif

Van Munster

DENK

Usta

Bal

Pape

Maref

Eppich

Kumas

Van Engelenburg

Van der Laak

Manders

Groot

Kraaijenbrink

Nede

De Groot

Eliëns

Hogenhout

SP.

Elfrink

Dobbe

Koorn

Van den Broek

Verheij

Luurssen

Voor: 27 Tegen: 11 Totaal: 38

